

Uppföljning av arbetet i utskottet för ekonomi 2018

Beslutad 2018-11-12 § 71, av:Utskottet för ekonomi

Sammanfattning/bakgrund

Regionstyrelsens tre utskott; utskottet för hälso- och sjukvård, utskottet för ekonomi och utskottet för personal har bland annat i uppgift att arbeta med fördjupning inom fokusområden och strategiska utvecklingsområden. Det är en del i regionstyrelsens arbete med att verkställa de strategiska mål som regionfullmäktige har beslutat om.

Utskottens uppgifter regleras i regionstyrelsens reglemente. Förutom allmänna uppgifter beslutade regionstyrelsen på sitt sammanträde den 23 januari 2018, § 8, om vilka särskilda områden varje utskott ska arbeta med under året. Uppdragen utgick från de framgångsfaktorer som finns i regionstyrelsens verksamhetsplan. Syftet med det var att utskotten skulle kunna fördjupa sig mer inom olika områdena och driva på arbetet för att målen ska uppnås. Utskottet för ekonomi har även beslutat om en egen årsplanering. Utskotten gör löpande redovisningar om sitt uppdrag under året och sedan slutredovisas det i en slutrapport efter årets slut.

Syftet med den här rapporten är att beskriva hur utskottet för ekonomi har arbetat utifrån de uppdrag utskottet fått av regionstyrelsen samt hur utskottet i övrigt har fullgjort sina uppdrag utifrån sin egen årsplanering. Eftersom det inför den nya mandatperioden inte finns några utskott i den nya politiska organisationen innehåller rapporten också ett medskick från utskottet till regionstyrelsen om behovet av fortsatt fördjupning inom utskottets områden.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SAMMANFATTNING/BAKGRUND	1
1 UTSKOTTENS UPPGIFTER.....	3
1.1 Uppdrag 2018.....	3
2 UPPFÖLJNING AV UTSKOTTETS ARBETE	5
2.1 Summering av utskottets arbete under mandatperioden och medskick till regionstyrelsen.....	6
3 SAMMANSTÄLLNING MED REDOVISNING AV UTSKOTTETS ARBETE 2018	6

1 Utskottens uppgifter

Regionstyrelsen har tre utskott; utskott för ekonomi, utskottet för personal och utskottet för hälso- och sjukvård. Enligt regionstyrelsens reglemente har utskotten som uppgift att inom respektive utskotts ansvarsområde arbeta med:

- Fördjupning inom fokusområden och strategiska utvecklingsområden,
- framtidsbevakning och analys av långsiktiga utvecklingsområden,
- inspel till planeringsförutsättningar, regionplanen och till styrelsens verksamhetsplan,
- uppföljning av regionens långsiktiga utvecklingsplaner,
- uppföljning av regionstyrelsens verksamhetsplan,
- frågor om värdegrund och Region Jämtland Härjedalens värdegrundsarbete,
- jämställdhets- och jämlikhetsfrågor och
- behovsanalys.

Utskotten ska bereda ärenden till regionstyrelsen. Ett utskott kan även själv väcka ärenden inom sitt område. En viktig utgångspunkt för de frågor som utskottet ska arbeta med är de framgångsfaktorer och aktiva mål som finns fastställda i styrelsens verksamhetsplan.

Utöver de allmänna uppgifterna så ska utskotten för ekonomi arbeta med:

- Frågor om ekonomi- och finans,
- strategiska investeringar och
- frågor om upphandling.

1.1 Uppdrag 2018

Inför 2018 pekade regionstyrelsen ut följande mål från sin verksamhetsplan som uppdrag för utskottet att arbeta närmare med:

Perspektivet Samhälle

- Beroendet av bemanningsföretag ska minska (aktivt mål)

Perspektivet Verksamhetsresultat

- Högre medvetenhet och ökad samverkan i hela koncernen
- Nettokostnadsförändringen ska minska. (aktivt mål)
- Genomföra en översyn av ägardirektiv för helägda bolag och bolag med en ägandeandel på mer än 30 %.

Lägre kostnadsutveckling än 2017

- Under 2017 har ett antal resultatförbättrande åtgärder för att minska kostnaderna beslutats av regionstyrelsen. Dessa ska ge effekter under 2018.

Ökade intäkter

- Etablera kontakter med andra som vill köpa hälso- och sjukvård eller administrativa tjänster och teknisk service för att öka regionens intäkter och nyttja befintliga resurserna mer optimalt.

Ökad produktionskapacitet

- Öka regionens externa finansiering för utvecklingsprojekt inom hälso- och sjukvården.
- Under 2018 fastställs en fastighetsutvecklingsplan för Östersunds sjukhus där ställning tas kring med vilken takt den kan genomföras.

Minskad miljö-och klimatpåverkan

- Vid inköp, inklusive upphandling, ska miljökrav ställas där så är relevant och uppföljning av miljökrav i upphandlingar ska systematiseras och öka.

Med utgångspunkt från regionstyrelsens uppdrag valde utskottet också att för 2018 fokusera sitt arbete på tre områden; *ekonomi- och finans*, *Fastighetsutvecklingsplan* och *Frågor om upphandling*. I arbetet med fokusområdena ingår att särskilt bevaka uppdragen från regionstyrelsen men utöver det ingår för de tre fokusområdena också följande frågor:

- Uppföljning och analys
- Åtgärder som bidrar till bättre kontroll
- Planeringsprocess 2019
- Följa utredning om kostnadsutjämning.
- Uppföljning av Regionala utvecklingsnämnden (inkl. kollektivtrafik) och Vårdvalsnämnden.
- Redovisning av pensionsåtagandet (fullfondering- eller blandmodell).
- Uppföljning av nationella satsningar

2 Uppföljning av utskottets arbete

Utskottet för ekonomi har under 2018 haft åtta sammanträden.

De tre utpekade fokusområdena för utskottet att arbeta med; Region Jämtland Härjedalens ekonomi, fastighetsutvecklingsplan och frågor om upphandling har återkommande funnits med på utskottets dagordning under året. Hur utskottet har arbetat med fokusområdena och de utpekade uppdrag som regionstyrelsen beslutat om framgår i sammanställningen under avsnitt 3.

Även detta år har arbetet för utskottet för ekonomi präglats mycket av Region Jämtland Härjedalens ekonomiskt bekymmersamma läge. Tre stora frågor har under året återkommit på sammanträdena; Uppföljning av aktuellt ekonomiskt läge (inklusive uppföljning av bemanningskostnader, nettokostnadsutveckling mm) och information om resultatförbättrande åtgärder, Fastighetsutvecklingsplan och Planeringsförutsättningar. För de ärendena har utskottet vid flera tillfällen bjudit in presidier, gruppleddare och politiska sekreterare för gemensam dialog i syfte att ge samtliga partier möjlighet att få information och lämna synpunkter om pågående arbeten. Utskottet har även bjudit in områdeschefer och förvaltningschefer till dialog om fastighetsutvecklingsplaner och pågående arbete med resultatförbättrande åtgärder.

Sammantaget visar sammanställningen över utskottets arbete 2018 att utskottet har jobbat utifrån det uppdrag som finns i reglemente och de uppdrag som pekats ut av regionstyrelsen. Utskottets arbete har främst handlat om att följa upp pågående arbeten utifrån fördjupade redovisningar och rapporter. Utskottet har ställt frågor och framfört synpunkter inför fortsatt arbete. Utskottets ledamöter har också begärt kompletteringar och ytterligare faktaunderlag i vissa ärenden. Vid några tillfällen har regiondirektör eller annan tjänsteman fått i uppdrag att vidta åtgärder som senare återredovisats till utskottet. Utifrån utskottets övriga uppdrag kopplat till reglementet har utskottet inte arbetat specifikt med frågor om värdegrund och jämställdhet- och jämlikhetsfrågor. Dessa frågor har dock beaktats i exempelvis utskottets arbete med upphandling. Ett av de områden som regionstyrelsen har pekat ut har inte hunnits med; målområdet om att genomföra en översyn av ägardirektiv. Däremot har uppföljningar gjorts av bolags verksamheter och ekonomiska läge.

Föredragande på utskottets sammanträden har framförallt varit ekonomidirektör/tillförordnad ekonomidirektör, inköpschef och fastighetschef.

2.1 Summering av utskottets arbete under mandatperioden och medskick till regionstyrelsen

De uppföljningar som gjorts under mandatperioden visar att utskottet har varit en del av regionens styrning och arbetat med fördjupning och framtidsbevakning utifrån det uppdrag utskottet fått från regionstyrelsen. Utskottet har på sina sammanträden fått information om pågående utvecklingsarbeten och haft möjlighet att lämna synpunkter inför fortsatt arbete. Särskilda inspel har gjorts i ärenden om planeringsförutsättningar, regionplan, fastighetsutvecklingsplan och finansplan. Genom utskottets sammansättning har det varit möjligt att föra samtal i viktiga frågor öppet och resonerande men i en mindre grupp. Eftersom ekonomidirektör och regiondirektör också varit permanenta deltagare har de kunnat utföra uppdrag från utskottet och tillhandahålla utskottet med nödvändig aktuell information och faktaunderlag. Utskottet har också vid flera tillfällen initierat gemensam dialog och samverkan i centrala frågor, till exempel om finansplan, fastighetsutvecklingsplan och resultatförbättrande åtgärder, där andra ledande förtroendevalda och tjänstemän bjudits in. Detta har inte varit möjligt tidsmässigt i samband med regionstyrelsens sammanträden.

Utskottets ledamöter anser att det är viktigt att även under kommande mandatperiod fortsätta att särskilt följa områdena ekonomi, fastighet och upphandling genom fördjupning och dialog för att nå uppsatta mål. Den nya politiska organisationen, där bland annat en ny Hälso- och sjukvårdsnämnd inrättas, syftar delvis till att ge regionstyrelsen större utrymme att koncentrera sig på ekonomisk styrning och uppföljning. Eftersom frågor om hälso- och sjukvård lyfts över till den nya nämnden anser utskottet att det borde skapa utrymme för att på regionstyrelsens sammanträden lägga mer tid på det fördjupningsarbete liknande det som genomförts i utskottet.

3 Sammanställning med redovisning av utskottets arbete 2018

Uppdrag/Mål	Beskrivning av genomfört arbete
<ul style="list-style-type: none"> Beroendet av bemanningsföretag ska minska (aktivt mål) <p>Högre medvetenhet och ökad samverkan i hela koncernen</p> <ul style="list-style-type: none"> Nettokostnadsförändringen ska minska. (aktivt mål) Genomföra en översyn av ägardirektiv för helägda bolag och bolag med en ägandeandel på mer än 30 %. 	<p>Utskottet har under året haft stort fokus på det ekonomiska läget utifrån de mål som finns i regionstyrelsens verksamhetsplan. Utskottet har på varje sammanträde fått en rapport om aktuellt ekonomiskt läge, inkluderat nettokostnadsutveckling, kostnader för bemanningsföretag, finanser med mera, där de ställt frågor och gett synpunkter inför fortsatt arbete. För att ge samtliga partier möjlighet att få information och ställa frågor har utskottet under året bjudit in till dialog och information. Utskottet har också träffat verksamhetsföreträdare för dialog.</p> <p>Utskottet fick på sitt sammanträde den 7 februari en fördjupad information om det nya sättet att sätta budgetram för hälso- och sjukvårdsförvaltningen och vad som görs för</p>

Uppdrag/Mål	Beskrivning av genomfört arbete
<p>Lägre kostnadsutveckling än 2017</p> <ul style="list-style-type: none"> • Under 2017 har ett antal resultatförbättrande åtgärder för att minska kostnaderna beslutats av regionstyrelsen. Dessa ska ge effekter under 2018. <p>Ökade intäkter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Etablera kontakter med andra som vill köpa hälso- och sjukvård eller administrativa tjänster och teknisk service för att öka regionens intäkter och nyttja befintliga resurserna mer optimalt. <p>Ökad produktionskapacitet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Öka regionens externa finansiering för utvecklingsprojekt inom hälso- och sjukvården. <p>Som en del i fokusområdet ekonomi;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uppföljning och analys - Åtgärder som bidrar till bättre kontroll - Planeringsprocess 2019 - Följa utredning om kostnadsutjämning. - Redovisning av pensionsåtagandet (fullfondering- eller blandmodell). 	<p>att följa upp områdenas ekonomiska resultat. Utskottet framförde betydelsen av att regionstyrelsen får information om större avvikelser. I februari behandlades också ärendet om tilläggsbilaga till finansplan 2018–2020. Utskottet lämnade förslag om att fullmäktige skulle regionstyrelsen i uppdrag att prioritera arbetet med de beslutade åtgärderna så att de når ekonomisk effekt 2018 och dels påbörja framtagande av ytterligare åtgärder för att förbättra ekonomiskt utfall för 2018.</p> <p>På mötet den 16 mars genomfördes en dialog om Åtgärds paket utifrån fördjupad analys baseras på SKL:s analys tillsammans med förvaltningschefer och områdeschefer vid hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Utskott fick en information om läget för de olika paketen, tidplaner och pågående aktiviteter. Däribland projektet om att minska beroendet av bemanningsföretag. Områdescheferna lämnade under redovisningen kommentarer och svarade på frågor. Regiondirektör fick i uppdrag att:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utöva en tätare och striktare kostnadskontroll av hälso- och sjukvården, - Effekterna av den ska löpande återredovisas till utskottet - Regiondirektör får i uppdrag att ta fram en likviditetsprognos för året. <p>Till mötet den 20 april bjöd utskottet in presidier i regionfullmäktige, regionstyrelse och nämnder, gruppleddare och politiska sekreterare för information och dialog om ärendena Planeringsförutsättningar 2019–2021 och Rapport om åtgärds paket utifrån fördjupad analys av regionens ekonomi och styrning och Information om aktuellt ekonomiskt läge. Regiondirektör återredovisade uppdraget från föregående möte och informerade om de ytterligare resultatförbättrande åtgärder som regiondirektör planerade att föreslå regionstyrelsen.</p> <p>Till mötet den 15 maj bjöd utskottet in presidier, gruppleddare och politiska sekreterare för dialog och information om ärendena Planerings-förutsättningar 2019–2020 och Finansplan för Region Jämtland Härjedalen 2019-2021. Deltagarna fick lämna synpunkter.</p> <p>På utskottets sammanträde den 15 maj fick utskottet en rapport om aktuella investeringar. Utskottet gav regiondirektör i uppdrag att till mötet i september återkomma med förslag på direktiv till investeringsrådet. På septembermötet fick utskottet en rapport från investeringsrådet och föreslagna investeringar inför 2019. Utskottet har också fått fördjupad information om investeringsbehov för Sterilcentralen och område Ögon och Öron.</p> <p>Sammanträdet den 17 september avslutades med ett gemensamt pass om nuvarande ekonomiskt läge efter att delårsbokslutet per augusti presenterades samt om pågående arbete med resultatförbättrande åtgärder. Även då var presidier, gruppleddare och politiska sekreterare inbjudna.</p>

Uppdrag/Mål	Beskrivning av genomfört arbete
<p>Ökad produktionskapacitet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Under 2018 fastställs en fastighetsutvecklingsplan för Östersunds sjukhus där ställning tas kring med vilken takt den kan genomföras. <p>Minskad miljö-och klimatpåverkan</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vid inköp, inklusive upphandling, ska miljökrav ställas där så är relevant och uppföljning av miljökrav i upphandlingar ska systematiseras och öka. 	<p>Utskottet fick på sitt möte den 12 oktober en fördjupad information om jämförelser för Kostnad per patient (KPP) mellan olika landsting och regioner vad gäller öppen och sluten somatisk vård.</p> <p>Under mötet i september och oktober har utskottets ledamöter fått lämna synpunkter inför arbetet med att färdigställa förslag till finansplan 2019–2021. Eftersom det vid de mötena inte var känt vilken politisk majoritet som skulle styra Region Jämtland Härjedalen från 1 januari 2019 hade förslaget tagits fram utan politisk bearbetning.</p> <p>Under 2018 inrättades en ekonomisk krisledning. Utskottet fick på sitt möte den 17 september en rapport om arbetet och framförallt om arbetet med vidareutveckling av nuvarande modell för produktions- och kapacitetsplanering.</p> <p>Ett återkommande ärende under hela året har varit förslag till fastighetsutvecklingsplan.</p> <p>Utskottet har haft möjlighet att lämna synpunkter på arbetet och har även begärt ytterligare utredningar och kompletteringar i planen. Bland annat har utskottet begärt uppgifter om fastighetsbeståndet i länet.</p> <p>Vid mötet med utskottet för ekonomi den 16 mars genomfördes en hearing tillsammans med hälso- och sjukvårdsdirektör, regionstabschef och Hälso- och sjukvårdsförvaltningens områdeschefer om fastighetsutvecklingsplanen. Deltagarna fick lämna synpunkter på om de ansåg att förslaget till fastighetsutvecklingsplan på ett tillräckligt bra sätt beskrev vårdverksamheternas behov.</p> <p>Utskottet fastställde planen på sitt möte den 15 maj. Ärendet återremitterades senare av regionfullmäktige och återkom som ärende till utskottet under hösten. På utskottets möte den 17 september fick fastighetschef i uppdrag att genomföra ytterligare utredningar. Uppdraget återredovisades på mötet i oktober. Inget beslut om planen togs heller då utan ärendet bordlades med ambition att tas upp av nya regionfullmäktige i februari 2019.</p> <p>Utskottet har på 7 februari, 15 maj, 17 september och 12 november fått information om aktuella upphandlingar. Utskottet har särskilt följt upphandling av leasingbilar, upphandling av livsmedel och fastighetsupphandlingar. I upphandling av livsmedel har utskottet framfört synpunkter om förfrågningsunderlaget, avseende Närproducerade livsmedel och djurskydds krav.</p> <p>Utskottet fick på sitt möte den 15 maj information om pågående utredningsarbete om upphandling av sjukresor. Det utifrån den av regionstyrelsen fastställda utvecklingsplan.</p> <p>Vidare har utskottet följt upp hur Region Jämtland Härjedalen samverkar om upphandling med andra aktörer.</p>

Uppdrag/Mål	Beskrivning av genomfört arbete
<p>Som en del i fokusområdet ekonomi;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uppföljning av Regionala utvecklingsnämnden (inkl. kollektivtrafik) och Vårdvalsnämnden. - Uppföljning av nationella satsningar	<p>Utskottet genomförde på sammanträdet den 15 maj en uppföljning av aktuellt ekonomiskt läge för bolagen Länstrafiken AB och Stiftelsen Jamtli. Utskottet gav biträdande regindirektör i uppdrag att återkomma med en skrivning om Jamtlis största utmaningar i dokumentet om Planeringsförutsättningarna. Även på utskottets möte den 12 oktober genomfördes en uppföljning av Länstrafiken AB inför att regionstyrelsen på sitt sammanträde i oktober skulle behandla ärendet om uppsiktsplikt av Länstrafiken AB.</p> <p>Utskottet genomförde på sitt sammanträde i maj också en uppföljning av Vårdvalsnämndens arbete med vårdval inom allmäntandvård för barn och unga vuxna.</p> <p>På utskottets möte i januari fick utskottets ledamöter en information om aktuellt läge för Region Jämtland Härjedalens projekt med nationella statsbidrag. Utskottet påtalade att det är viktigt med en bättre styrning och kontroll men utskottet har inte följt upp det igen.</p>